

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Освітня програма	30037 германські мови та літератури (переклад включно), перша - німецька
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	035 Філологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

12.04.2024 р.

Справа № 0511/АС-24

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 03 "Гуманітарні науки" у складі:

Романенко Олена Віталіївна – головуєчий,

Афанасьєва Людмила Василівна,

Філоненко Наталія Георгіївна,

Філатова Оксана Степанівна,

Федик Тамара Олександрівна,

Соколовський Олег Леонідович,

Кравченко Олександр Васильович,

Корновенко Сергій Валерійович,

Гудманян Артур Грантович,

Виткалов Сергій Володимирович,

Бутченко Тарас Іванович,

Бондаренко Олександр Сергійович,

за участі запрошених осіб:

Богуславський Сергій Сергійович – представник ЗВО,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	30037
Назва ОП	германські мови та літератури (переклад включно), перша - німецька
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.043 германські мови та літератури (переклад включно), перша - німецька
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 12, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Основними цілями ОП є підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології, зокрема, в діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням і перекладом. Зазначені цілі вповні відповідають стратегічній політиці, завданням та місії Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, прописаним у його Статуті та Стратегії ОНУ на 2020-2025 роки.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Під час формулювання цілей та ПРН розробники ОПП орієнтувалися на інтереси та пропозиції здобувачів та випускників ОП. Під час формулювання цілей та ПРН розробники ОПП орієнтувалися на інтереси та пропозиції здобувачів та випускників ОП.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Формуючи цілі та програмні результати навчання ОП, враховано досвід багатьох аналогічних вітчизняних освітніх програм, зокрема, Одеського національного морського університету, Херсонського державного університету, Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Національного транспортного університету, Ніжинського Державного університету імені Миколи Гоголя. ГЕР вважає за необхідне ознайомитись із Центром перекладацьких студій, що діє у Віденському університеті (Zentrum für Translationswissenschaft, Universität Wien). Сучасні політичні процеси збільшують попит на фахівців-філологів, що володіють декількома іноземними мовами, мають навички міжкультурної комунікації, обізнані із сучасними інформаційними технологіями, мають здатність працювати із текстами різних жанрів.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОП розроблена відповідно до Стандарту для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Усі обов'язкові та вибіркові компоненти спрямовані на оволодіння здобувачами всього переліку компетентностей, зазначених у Стандарті.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОП становить 240 кредитів ECTS, що відповідає вимогам організації першого (бакалаврського) рівня вищої освіти; обсяг освітніх компонентів, спрямованих на формування компетентностей, визначених Стандартом, становить 180 кредитів ECTS (75% обсягу ОП). Представлена матриця відповідностей засвідчує повне забезпечення обов'язковими компонентами ОП програмних результатів навчання і в цілому забезпечують їх досягнення.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Зміст ОП має логічну структуру. Для здобуття бакалаврами теоретичних знань та практичних умінь та навичок, необхідних для професійної і навчальної діяльності. Проте, відповідно до мети, орієнтації та фокусу ОП, а також фактичного працевлаштування більшості випускників в освітніх установах, ЕГ доходить висновку, що залишається дискусійним питання щодо місця методики навчання іноземних мов і зарубіжної літератури в ОП. Так само пропонується збільшити вивчення перекладознавчих дисциплін протягом усього періоду навчання.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Як зазначено у відомостях про СО та як засвідчив аналіз експертною групою, зміст ОП спрямовано на теоретичне та практичне вивчення німецької та другої іноземної мови, підготовку здобувачів вищої освіти до ефективної професійної діяльності та підготовку конкурентоспроможних фахівців у галузі філології, здатних розв'язувати складні спеціалізовані завдання перекладацької та педагогічної діяльності. Аналіз робочих програм навчальних дисциплін, програм підсумкових іспитів дозволяє ЕГ констатувати відповідність змісту ОП об'єкту вивчення, цілям навчання, теоретичному змісту предметної області. Результати навчання забезпечуються обов'язковими дисциплінами та посилюються вибірковими ОК.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Як зазначено у відомостях про СО та як засвідчив аналіз експертною групою, зміст ОП спрямовано на теоретичне та практичне вивчення німецької та другої іноземної мови, підготовку здобувачів вищої освіти до ефективної професійної діяльності та підготовку конкурентоспроможних фахівців у галузі філології, здатних розв'язувати складні спеціалізовані завдання перекладацької та педагогічної діяльності. Аналіз робочих програм навчальних дисциплін, програм підсумкових іспитів дозволяє ЕГ констатувати відповідність змісту ОП об'єкту вивчення, цілям навчання, теоретичному змісту предметної області. Результати навчання забезпечуються обов'язковими дисциплінами та посилюються вибірковими ОК.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Представлений ЕГ пакет звітних документів про проходження практики, наявні договори, угоди, накази свідчать про виважене ставлення до проходження практичної підготовки та оформлення звітних документів на постійній основі. На думку ЕГ, попри зміст практичної підготовки, її обсяг, а саме перекладацька практика без відриву від навчання, не повною мірою дозволяє досягти ПРН, окреслених в ОП і потребує збільшення. Фокус програми передбачає практичну підготовку здобувачів вищої освіти шляхом практичних і семінарських занять з освітніх компонент, проходження виробничої (педагогічної) практики з відривом від виробництва та перекладацької практики без відриву від теоретичного навчання

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Аналіз цілей і ПРН ОП дозволив ЕГ переконатись, що ОП забезпечує набуття здобувачами бакалаврського рівня вищої освіти соціальних навичок (soft skills). Необхідність розвитку навичок soft skills висвітлено в ОП через програмні результати навчання комунікація із фокус-групою НПП та здобувачами також засвідчила, що навички soft skills у здобувачів формуються залученням їх до участі в різноманітних культурних заходах. Зустріч із фокус-групою НПП засвідчила розуміння ними важливості формування у здобувачів soft skills під час викладання своїх ОК, а за переконаннями здобувачів вони мають такі навички.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Наразі професійний стандарт відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Аналіз ОП, НП (2020, 2023), онлайн зустрічі зі здобувачами, представниками студентського самоврядування, адміністративним персоналом дозволяє ЕГ засвідчити, що обсяг фактичного навантаження здобувачів є оптимальним для досягнення ПРН і відповідає нормам, викладених у «Положенні про організацію освітнього процесу в ОНУ». Аудиторне навантаження складає 16-34 годин на тиждень. Обсяг аудиторних годин ОП складає 39% від загального обсягу навчального часу, обсяг годин самостійної роботи складає 61%. Обсяг аудиторних годин ОК ОПП складає 30% від загального обсягу навчального часу, кількість аудиторних годин ВК ОПП нараховує 9% від загального обсягу навчального часу. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить 65%.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Наразі дуальна форма освіти не передбачена.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому відповідають чинному законодавству, не містять дискримінаційних положень, є чіткими та зрозумілими. На зустрічі зі здобувачами ЗВО ЕГ переконалася у тому, що правила прийому для студентів є зрозумілими.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Членами ЕГ підтверджено врахування особливостей цієї ОП для зарахування на навчання здобувачів. Основною умовою прийому на навчання за ОП є наявність у особи документа, що засвідчує здобуття повної загальної середньої освіти, а також успішного проходження НМТ Конкурсний відбір здійснюється за результатами НМТ, а також мотиваційних листів.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Порядок реалізації права на академічну мобільність та правила визнання результатів навчання, отриманих під час академічної мобільності викладено у відповідних положеннях Університету. Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, здійснюється під час переведення здобувачів до ОНУ з іншого ЗВО. Відповідно до відомостей СО та зустрічі зі здобувачами освіти ЕГ пересвідчилась, що учасники освітнього процесу широко користуються можливостями академічної мобільності. Правила визнання результатів є чіткими і зрозумілими, доступними та послідовно дотримуються під час реалізації ОП, здобувачі продемонстрували обізнаність із процедурою зарахування результатів навчання за мобільністю.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, здійснюється на основі «Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ОНУ».

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Серед методів навчання та викладання є такі: традиційні методи: словесні, наочні, практичні; дослідницькі; самостійна робота здобувачів; інтерактивні; стимулюючі інтерес і мотивацію у перекладацькій та викладацькій діяльності. В освітньому процесі НПП використовують онлайн-платформи Zoom, Google Classroom, Google Meet. Самостійна робота охоплює 2/3 навчального навантаження, завдання до самостійної роботи містяться у роб. програмах.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

На сайті факультету РГФ представлені РП та Силабуси всіх дисциплін, зокрема, дисциплін вільного вибору, графік освітнього процесу, розклад занять, сесії, атестаційних іспитів та графік консультацій викладачів. ЕГ відзначає, що у здобувачів окрім основних анотацій є опція ознайомитися з відео анотаціями до кожної дисципліни. Організація контролю й оцінювання, порядок та критерії оцінювання логічні та зрозумілі та докладно представлені в РП кожної дисципліни. Об'єктивність оцінювання забезпечується чіткістю та прозорістю самої процедури оцінювання.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Окремі науково-дослідницькі завдання розв'язуються здобувачами під час опанування «Основ наукового дослідження, академічне письмо та академічна доброчесність», «Курсова робота з основної іноземної мови» та «Курсова робота із зарубіжної літератури/іноземної мови/методики викладання іноземної мови». ЕГ підтверджує, що заклад вищої освіти має можливості для поєднання навчання і досліджень, проте конкретні приклади участі здобувачів цієї ОП у науково-дослідній діяльності (наукові статті, конференції, доповіді, наукові проєкти тощо) відсутні.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Під час аналізу Відомостей СО ГЕР також підтверджує, що зміст ОК оновлюється викладачами також на основі підвищення кваліфікації, стажувань, тренінгів та міжнародних заходів у контексті засвоєння сучасних практик у відповідній галузі.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Для реалізації політики інтернаціоналізації Університеті функціонує Еразмус офіс, Відділ міжнародних зв'язків, Центр міжнародної освіти, які сприяють організації академічної мобільності з європейськими університетами в рамках програми «Еразмус+». Зазначимо, що є також конкретна позитивна статистика ОНУ щодо участі здобувачів за академічними програмами обміну: загальна їх цифра становить – 20.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

За результатами аналізу відомостей СО, зустрічей із здобувачами, НПП, ЕГ встановлено, що контрольні заходи та критерії оцінювання є об'єктивними, чіткими та дозволяють встановити досягнення здобувачів вищої освіти. В освітньому процесі використовуються такі види контролю: вхідний, поточний, періодичний, підсумковий, атестація.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в Університеті здійснюється за 100-бальною шкалою. ГЕР вважає позитивною практикою саме здійснення поточного контролю переважно у формі усного опитування.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Атестація здобувачів вищої освіти регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ». Програми Атестаційного екзамену з німецької мови та зарубіжної літератури, Атестаційного екзамену з англійської мови, критерії оцінювання та терміни проведення атестаційних іспитів розміщені на сайті факультету.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила проведення контрольних заходів в Університеті є об'єктивними та доступними для усіх учасників освітнього процесу, що було підтверджено здобувачами під час онлайн зустрічей. Вони регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ». На іспитах об'єктивне оцінювання забезпечується присутністю двох НПП. Здобувачі під час онлайн-зустрічі підтвердили відсутність конфліктних ситуацій на ОП та відзначили доброзичливе ставлення викладачів.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Усі учасники освітнього процесу підписують документ про дотримання академічної доброчесності, в прописано процедури дотримання АД, а саме: процедура перевірки на плагіат наукових та кваліфікаційних робіт здобувачів освіти, процедура перевірки на плагіат наукових та навчально-методичних праць, підготовлених в університеті, процедура встановлення відповідальності здобувачів вищої освіти за порушення академічної доброчесності. Впровадження культури академічної доброчесності відбувається у вигляді бесід з НПП, заходів, онлайн-курсів. Перевірка наукових робіт на наявність ознак академічного плагіату регулярно здійснюється в Університеті. Для популяризації академічної доброчесності в ОНУ в створений Telegram канал «Доброчесне середовище ОНУ».

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Академічна і професійна кваліфікація науково-педагогічних працівників, задіяних до реалізації ОП, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та ПРН. Проаналізувавши зведену інформацію про викладачів, подану у відомостях СО, ГЕР також зазначає, що викладачі мають необхідний досвід роботи, наукові ступені й вчені звання за спеціальністю, досягнення та здобутки у навчальній, методичній, організаційній роботі та науковій діяльності. ОК викладають 32 НПП, серед докторів наук – 5, кандидатів наук – 24, без наукового ступеня – 3.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Конкурсний добір викладачів регламентується «Положенням про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників ОНУ». Процедура конкурсного добору враховує освітньо-кваліфікаційний рівень, науковий ступінь та вчене звання, досвід і здобутки у навчальній, методичній, організаційній роботі та науковій діяльності для подальшої успішної реалізації ОП, а також підвищення кваліфікації; претенденти повинні задовольняти щонайменше 4 критеріям Ліцензійних умов.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

За результатами аналізу відомостей СО та зустрічі з роботодавцями, гарантами ЕГ констатує залученість роботодавців до таких видів освітньої діяльності. На запит ЕГ були надані витяги з протоколів кафедри про обговорення змін до ОП за участю роботодавців. На зустрічі із роботодавцями представники ліцеїв, наприклад, підтвердили регулярну взаємодію із робочою групою ОП, гарантом ОП та висловили задоволеність рівнем підготовки здобувачів.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Відповідно до відомостей про СО професіонали-практики, експерти галузі, представники роботодавців залучені до аудиторних занять проте ЕГ констатує недостатню залученість фахівців з перекладу та літературознавства до аудиторних занять.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Університет організовує курси підвищення кваліфікації з педагогіки та психології. До Центру мовної підготовки та мовної сертифікації залучені викладачі факультету романо-германської філології. У цьому Центрі мають можливість підвищувати кваліфікацію не лише працівники університету, а й НПП з інших ЗВО. Університет має також власні сертифікатні програми як для своїх-, так і для викладачів інших ЗВО.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

За наукові успіхи викладачам може встановлюватися надбавка до заробітної плати, розмір якої може сягати 50% від основного окладу. ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності: викладачам кафедри теорії та практики перекладу, наприклад, висловлено подяку Одеської міської ради за викладацьку практику під час відзначення Дня міста.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Університет має необхідне обладнання та ресурси для здійснення освітньої діяльності. Експертам були продемонстровані комп'ютерні класи, мовні центри, спеціалізована лабораторія кафедри теоретичної та прикладної фонетики, а також достатня кількість кабінетів обладнаних проекторами та комп'ютерами, що свідчить про інвестиції у візуальні та інтерактивні засоби навчання. базою відпочинку «Чорноморка». Навчально-методичне забезпечення ОП регулярно оновлюється, щоб відповідати сучасним освітнім стандартам та потребам здобувачів. Наукова бібліотека ОНУ надає можливість користуватися матеріалами, доступ до онлайн, репозиторій. Здобувачі також можуть користуватися соціальною інфраструктурою університету: гуртожитками, стадіоном та спортивним залом, центром культури та дозвілля студентів тощо.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньо-професійної програми, є безоплатним. Учасники профспілки мають вносити мінімальний внесок (20 грн.) на місяць, але це надає здобувачам велику кількість переваг. Основні структурні підрозділи, які забезпечують ОП, включаючи кафедри та комп'ютерний клас, мають необхідну матеріально-технічну базу для здобуття професійної компетенції здобувачами. Наукова бібліотека та різноманітні ресурсні центри надають дистанційні послуги та доступ до онлайн ресурсів, що є важливим аспектом забезпечення якісної освіти без фінансових бар'єрів для користувачів.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Опитування серед здобувачів вищої освіти на освітньо-професійній програмі здійснюється регулярно, як це вказано в інформації про діяльність Центру забезпечення якості освіти. Безпека освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти гарантується шляхом забезпечення належних умов, відповідно до норм техніки безпеки життєдіяльності та охорони праці. В Університеті облаштовані затишні укриття з вбиральною та кулером з водою. Проте студенти стикаються з різними проблемами психічного здоров'я, зокрема під час війни. Університет надає можливість вирішення цих проблем, зокрема через роботу Психологічної служби. Також існують механізми для реагування на скарги студентів, пов'язані з дискримінацією, сексуальними домаганнями або корупцією, з метою забезпечення їх прав та безпеки.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Здобувачам надається повний доступ до інформації, необхідної для їх освітньої діяльності, через офіційний сайт ОНУ, який пропонує розклад занять, інформацію про академічні події, накази та розпорядження ректора, а також інші важливі матеріали. Це забезпечує прозорість та відкритість освітнього процесу. Інформація оновлюється регулярно також на сайтах структурних підрозділів ОНУ, що дозволяє учасникам освітнього процесу в будь-який час отримати доступ до потрібних документів. Використовуються також різноманітні соціальні мережі. Передбачено водночас отримання консультацій щодо професійного розвитку, практики та виконання курсових та дипломних робіт. Соціальна підтримка охоплює надання гуртожитків, стипендій, а також можливість отримання соціальної стипендії. Також у разі скрутної ситуації можна звернутися до профспілки за фінансовою допомогою.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

В ОНУ, для забезпечення фізичної доступності, заняття для осіб з особливими фізичними потребами організуються на першому поверсі або в новому гуманітарному корпусі, де є ліфти. Для зручності пересування по сходах на 1 поверсі встановлено пандус. Університет також запровадив індивідуальні графіки навчання для тих студентів, які через свої фізичні потреби не мають змоги щоденно відвідувати заняття.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Університет засуджує ці явища та сприяє їх протидії. «Положення про політику та порядок урегулювання конфліктних ситуацій в ОНУ» та «Антикорупційна програма» є основними документами, що регулюють цю сферу. Органи студентського самоврядування залучаються до вирішення проблем студентів та виступають захисниками прав та інтересів студентів, пропонуючи додаткову підтримку у вирішенні конфліктів.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

На запит ЕГ надано протоколи засідань робочої групи, які засвідчують системну роботу за участі стейкхолдерів. ЕГ констатує, що на відповідній сторінці ОГ у рубриці «Громадське обговорення» анкети / гугл форми для роботодавців / випускників відсутні, зазначені електронні адреси, на які запропоновано надсилати пропозиції та зауваження. Водночас, залученість випускників і роботодавців до зазначених процесів підтверджено в межах бесід із фокус-групами та у наданих протоколах.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Залученість здобувачів вищої освіти до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості підтверджено в межах бесід із фокус-групами. Здобувачі та студентське самоврядування також підтвердили загальноуніверситетську та факультетську практики проведення опитувань щодо якості навчання, а також зазначили, що викладачі дослухаються до думки студентів. Пропозиції та побажання студентів вносяться головою студентського самоврядування на розгляд вченої ради факультету. З'ясовано, що опитування здобувачів відбувається через Гугл форми, а також через факультетські інформаційні ресурси та академічний персонал.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Залучення роботодавців до процесу періодичного перегляду ОП в Університеті відбувається через анкетування та надання рецензій на ОПІ, що дозволяє враховувати потреби ринку праці під час планування та вдосконалення ОП. Співпраця із роботодавцями відбувається у форматі обговорення на засіданнях кафедр (див. протоколи засідань).

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

В Університеті впроваджено практику збирання та аналізу інформації про кар'єрний розвиток та шляхи працевлаштування випускників ОП. Також Університет підтримує зв'язок із своєю «Асоціацією випускників та друзів ОНУ», а це дозволяє зберігати міцні зв'язки між випускниками та академічною спільнотою.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Центр забезпечення якості освіти проводить внутрішнє забезпечення якості ОП за допомогою опитувань здобувачів щодо ступеня їхнього задоволення освітнім процесом. Під час анонімного опитування здобувачі заповнюють 3 типи анкет на визначення якості освіти, якості ОП та якості викладання.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Ця ОП проходить акредитацію вперше.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Взаємодія всіх підрозділів створює умови для ефективного здійснення освітніх процесів і забезпечення їх високої якості. Взаємодія усіх підрозділів Університету створює умови для ефективного здійснення освітніх процесів і забезпечення їх належної якості.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В права та обов'язки учасників освітнього процесу чітко визначені та регулюються через ряд нормативно-правових документів, доступних на офіційному сайті, що демонструє відкритість закладу до забезпечення прав та обов'язків усіх учасників ОП. Інформування про зміни в нормативно-правовому забезпеченні відбувається через загальні збори, засідання Вченої ради, кафедр, студентських рад, а також через корпоративні електронні адреси керівників підрозділів. Додатково, інформація розміщується на сайтах структурних підрозділів, анонси та новини публікуються у соціальних мережах університету. Такий підхід гарантує широке поширення інформації серед учасників освітнього процесу.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Оприлюднення проєкту змін до ОП надає можливість усім зацікавленим сторонам зробити свій внесок у розвиток ОП через надання пропозицій та зауважень. Така практика відображає стратегію Університету щодо постійного вдосконалення та адаптації своїх ОП до мінливих потреб суспільства та ринку праці, водночас підтримуючи принципи прозорості, відкритості та участі спільноти.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ОП оприлюднено у відкритому доступі на офіційному сайті Університету, а її опис забезпечує докладний огляд програми, що є важливим для інформування стейкхолдерів та суспільства. Такий обсяг та деталізація інформації дозволяють усім зацікавленим особам отримати повне уявлення про ОП, її цілі, очікувані результати навчання, можливості працевлаштування та подальшого навчання після завершення програми. Це сприяє ухваленню обґрунтованих рішень щодо вибору освітнього шляху та кар'єрного розвитку.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію B, E чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Зважаючи на вивчення досвіду ОП багатьох ЗВО України, а також Німеччини, ГЕР вважає за необхідне ознайомитись із Центром перекладацьких студій, що діє у Віденському університеті (Zentrum für Translationswissenschaft, Universität Wien).

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Зважаючи на вивчення досвіду ОП багатьох ЗВО України, а також Німеччини, ГЕР вважає за необхідне ознайомитись із Центром перекладацьких студій, що діє у Віденському університеті (Zentrum für Translationswissenschaft, Universität Wien).

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Активніше мотивувати здобувачів щодо можливостей академічної мобільності та сприяти в процедурі зарахування результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

ГЕР також рекомендує активніше залучати здобувачів до науково-дослідної діяльності, публікацій тез доповідей, участі у конференціях, круглих столах тощо.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

ГЕР підтримує рекомендації ЕГ щодо коригування між змістовим наповненням білету та назвою атестаційного екзамену.

Критерій 6. Людські ресурси

ГЕР також рекомендує передбачити залучення представників роботодавців та експертів галузі з перекладу та літературознавства до проведення аудиторних занять. За можливості передбачити для них навчальне навантаження із погодинною оплатою

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

ГЕР підтримує рекомендації ЕГ в частині популяризації діяльності Психологічної служби Університету для підтримки психологічного здоров'я, передусім з огляду на події, що відбуваються в Україні та в м. Одесі, зокрема.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

ГЕР підтримує рекомендації ЕГ.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Окрім офіційного сайту Університету ГЕР також рекомендує використовувати популярні для здобувачів соціальні мережі для онлайн опитування всіх зацікавлених сторін.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

РОМАНЕНКО ОЛЕНА ВІТАЛІЇВНА